

Femke Halsema en Bram van Ojik, oud-Kamerlid en voorzitter van de evaluatiecommissie, tijdens de overhandiging van het rapport. Foto Martijn Beekman / de Volkskrant

GroenLinks blijkt een prima tweede keus

Achtergrond

► GroenLinks heeft eigen zetelverlies onder de loep gelegd.

Van onze verslaggever
Door Marc Peepkorn

DEN HAAG Er is niets mis met het functioneren van Femke Halsema, concludeert de speciale commissie die de verkiezingsnederlaag van GroenLinks onderzocht. Halsema heeft als lijsttrekker de verwachtingen meer dan waargemaakt, is authentiek, een scherp debater, wars van populisme en een boegbeeld voor haar partij.

Waarom de partij dan wel een zetel inleverde - terwijl de SP er 16 won - heeft volgens het woensdag gepresenteerde commissierapport verschillende redenen. Ten eerste is daar de 'ecologische kwestie'. GroenLinks staat bekend als

dé milieupartij, zo blijkt uit onderzoek, maar slechts 5 procent van de kiezers baseert zijn stem op milieuovertuigingen. De partij heeft tijdens de campagne de urgentie van dit onderwerp 'onvoldoende weten over te brengen', ondanks de prettige bijkomstigheid dat Al Gore met zijn *Inconvenient Truth* destijds veel aandacht kreeg.

Wat de kiezer vorig jaar wel bewoog, waren sociale thema's als zorg, onderwijs en economie. Juist hierop ontbrak het GroenLinks aan een duidelijk profiel. De partij is verdeeld over de voorstellen van Halsema om het ontslagrecht te versoepelen en de WW-duur te beperken.

De commissie spreekt over een 'buitengewoon rommelig en onbevredigend' intern debat over deze gevoelige zaken, hetgeen de partij tijdens de verkiezingen geen goed heeft gedaan.

Met tolerantie - wel een sterk

GroenLinks-thema - wist de partij weer niet te scoren omdat het verdedigen van de multiculturele samenleving 'enigszins tegen de tijdgeest in gaat'. Tegelijkertijd was de kiezer niet gediend van de scherpe toon die met name Halsema aansloeg tegen voormalig VVD-minister Verdonk van Integratie.

De partij straalde volgens de

commissie te weinig warmte uit en was gericht op abstracte doelgroepen als 'postmoderne hedonisten en kosmopolieten' in plaats van op 'echte mensen als leraren, verpleegkundigen, werklozen en studenten'. Tevens onderscheidde GroenLinks zich niet van de electorale concurrenten SP en PvdA.

Als gevolg van deze ongelukkige

positiebepaling is GroenLinks 'te diep in een niche terechtgekomen' om verkiezingen te kunnen winnen. 'We zijn voor heel veel kiezers een uitstekende tweede keus', stelt de partijcommissie vast.

De eerste aanbeveling luidt dan ook dat de partij 'moet ontsnappen uit de marge van de kiezersmarkt'. Hoe? In ieder geval niet door te veel water bij de wijn te doen. Milieu, vluchtelingen, de derde wereld, tolerantie: bij het grote publiek zijn het geen populaire onderwerpen maar het zijn ankerpunten voor de trouwe GroenLinks-kiezer.

Om dat electoraat te verbreden moet vooral de presentatie anders. Echt groot zal GroenLinks hiermee vermoedelijk nooit worden, verwacht de commissie. Zij wil de kiezers namelijk vooral zoeken in de linkerbovenhoek.